

Efekt Vary na český film	04
Marie Grofová slaví 50 let na MFF KV	05
Whitney Houston, máme problém!	07

Foto: Petr Hloušek

Radu Jude své „Je mi jedno, že se zapíšeme do dějin jako barbaři“ natočil v české koprodukcí, možná i proto zná tolik českých reálií

Házet bomby na vás snad nebudu

Na Berlinale oceněný režisér Radu Jude měl včera večer ve Velkém sále světovou premiéru svého filmu „Je mi jedno, že se zapíšeme do dějin jako barbaři“

Rumunsko pořád jede! **Radu Jude** stál coby asistent jiných režisérů už u zrodu rumunské nové vlny. Jeho tři roky staré historické drama *Aferim!* mu vyneslo Stříbrného medvěda za režii na Berlinale. A teď Jude v hlavní soutěži tady ve Varech zápolí o Křišťálový glóbus s filmem, který se očima současné umělkyně Mariany vrací ke zverstvům druhé světové války.

Zbyněk Vlasák

Proč jste si vybral zrovna téma rumunských zločinů na východní frontě?

Protože se o nich v mé generaci ani v těch starších moc nemluví. Za mě se historie ve školách vykládala z nacionalistického pohledu, a tak jsem si i já musel temné stránky rumunských dějin doplnit až později. A v jednu chvíli mě napadlo, proč o nich a našem přístupu k nim nenatočit film.

Vycházejí u vás o rumunských zločinech na Židech třeba historiografické publikace?

Naši nacistickou epizodou se zabývá čím dál víc knih. Myslím, že se rumunská společnost přestává těch citlivých témat bát. Oficiálně se Rumunsko ke zločinům na Židech přihlásilo. Zároveň ale vzniká víc a víc nacionalistické literatury, která roli Rumunska velebí, ať už se podílelo na čemkoliv. A samozřejmě že se tyto tendence, stejně jako jinde v Evropě, objevují i v politice. To znáte sami, ne? Máte toho japonského chlapíka.

Tomia Okamura.

Ano, Okamura. Takže víte, o čem mluvím. Abych vám dal příklad: Máme

u nás jedno kino, patří do sítě Europa Cinemas. A protože se v Rumunsku zvedla vlna xenofobních protestů proti filmům s gay tematikou, i tohle kino teď odmítlo promítat jednu lesbickou romanci. Jen aby se nikoho nedotklo. Ale to je teď všude – v Polsku, Maďarsku.

Je to jen otázka pár posledních let?

Ty fašistické tendence v Rumunsku na chvíli zmizely v době, kdy jsme usilovali o vstup do Evropské unie. Ale co jsme členy, podobné nálady opět zesilují.

Jak je dnes v Rumunsku vnímán lídr země za druhé světové války, maršál Antonescu?

Podívejte, ukázu vám to na mobilu. Tenhle časopis je teď k dostání ve všech trafikách. Vidíte? Antonescu a článek, který ho oslavuje. Google Maps vám najdou ulice a náměstí, které jsou po něm dodnes pojmenované. Antonescu je mnohými pořád považován za válečného hrdinu, který bojoval proti Sovětskému svazu. Byla to výrazná, vznešená figura, nenechal se zkorumpovat. Jenom prostě stál za masakry sovětských Židů. Ale tohle jako by nebylo důležité, vždycky se dá najít nějaká výmluva, že to patřilo k válce, že o tom nevěděl a tak dále.

Hlavní je, že je vzorem silného lídra, autority, která by i dnes mohla v zemi takzvaně udělat pořádek.

Vaše hlavní hrdinka Mariana je současná konceptuální umělkyně. Umožňuje nám umění podívat se na historii pravdivěji?

Umění je občas opravdu tím nejlepším způsobem, jak určitá témata uchopit. Tolstoj určitě zpracoval Napoleonovo ruské tažení lépe než všichni historici. Ale může to být samozřejmě i naopak. I to se v mém filmu řeší. Spielberg po *Schindlerově seznamu* prohlášoval, že ho natočil, aby se už nikdy nezopakovaly hrůzy holokaustu. Zní to pěkně, vznešle, humanisticky, jenže já tomu, že film tak může zafungovat, moc nevěřím.

Souhlasíte s jednou ze svých postav, že si z historie vybíráme jen ty masakry, které se nám zrovna hodí?

Určitě. Já ostatně taky dostávám otázky, proč jsem si pro film nevybral nějaký ze zločinů, které spáchali naopak Sověti na Rumunech. A mám na to jednoduchou odpověď: když jste jako společnost v určité historický okamžik obětí a spravedlnost pachatele potrestá, je velmi nebezpečné pokoušet se ty rány dál jitřit. Protože to často vede k nenávisti. Jako když dnes muslimové neustále zmiňují křížové výpravy. Proto je myslím důležitější připomínat ty historické události, v nichž nejsme za obětí, ale za pachatele. Je to pro společnost zdravější. Kdybych byl Čech, netočil bych filmy o nacistických zločinech, ale o tom, jak Češi vraždili německé civilisty po válce, třeba o brněnském pochodu smrti.

Na konci, když Mariana vidí, že se díváci nedokážou napojit na její pouliční inscenaci rumunských masakrů, povzdychne si nad nedostatkem lidské empatie...

Možná jen tu inscenaci udělala špatně... Empatie je ale určitě důležitá, pomáhá nám žít jeden s druhým, aniž bychom se pozabýjeli, podívat se na věci jinými očima.

Může právě umění míru empatie v člověku aspoň trochu zvýšit? Třeba tady na festivalu, kde lze zhlédnout filmy z různých kultur a koutů světa?

Možná nepřímo. Před pár lety, když panovala bezprostřední hrozba konfliktu mezi Spojenými státy a Íránem, pustil jeden profesor na americké univerzitě studentům shodou okolností Kiarostamiho film. A reakce těch studentů byla logická: Kdybychom bombardovali Írán, znamená to přece, že budeme házet bomby i na Kiarostamiho a jeho herce! O České republice a Čechách nevím skoro nic, ale četl jsem knihy od Kundery, Hrabala, Klímy, viděl filmy Němce, Chytilové, Passera, Formana, znám Plastiky a Karla Gotta. A i to málo by mi snad zabránilo házet na vás bomby, kdybych se jednou nedej bože stal rumunským diktátorem. Takže ano, umění v tomhle může být užitečné. •

„Je mi jedno, že se zapíšeme do dějin jako barbaři“

3. 7. | 13.00 Pupp

5. 7. | 11.30 Kino Drahomíra

KVIFF Talks

Režisér a taky redaktor Festivalového deníku Šimon Šafránek

„Příběhy zlámaných kostí, nezlomných přátelství a divoké jízdy za svobodou“ nabídne dnešní debata ze série KVIFF Talks. Půjde v ní totiž o režiséra, spisovatele, novináře a DJ **Šimona Šafránka** a jeho film *King Skate* o začátcích skateboardingu za minulého režimu v Československu. Do-razí i kultovní postavy tehdejší skateboar-
dové scény. Seznámit se s nimi můžete už **dnes od 15.30 v Kinosálu A**. Mluvit se bude česky, vstup je zdarma.

Zítra se můžete těšit na dvě setkání s tvůrci dvou snímků. Přímě po projekci (od 13.00 v Kongresovém sálu, ke vstupu je potřeba vstupenka) vítězného snímku letošního Berlinale *Touch Me Not* proběhne (v angličtině) debata s rumunskou režisérkou Adinou Pintilie.

„Radikální svědectví o nejsilnějším známém přírodním psychedeliku tryptaminu 5-MeO-DMT a žábě ze Sonorské pouště“, dokument *Bufo Alvarius – The Underground Secret*, pak můžete zhlédnout – zdarma – od 17.30 v Kinosálu A. Po projekci bude následovat beseda s tvůrci v čele s režisérem Filipem Zárubou. **zbn**

Programové změny

Zítra si můžete nově zajít na film *Lectání*, v němž tanečnice, herečka, scenáristka a režisérka Andréa Bescond zpracovala vlastní traumatickou zkušenost dítěte pohlavně zneužívaného rodinným přítelem – od 22.00 v Národním domě.

Hlavní soutěž

Foto: Zuzana Lednická

Mladý režisér Adam Sedlák si už udělal jméno internetovým *Semestrem*

Doufám, že lidi budou odcházet

Premiéra prvního celovečera pro Adama Sedláka – a hned před davy diváků ve Velkém sále

Cyklista Roman (neplést s Romanem Kreuzigerem) čeká na svůj velký sportovní úspěch. Jenže ten nepřichází a věk zastavit nelze. Jeho žena Šarlota má podobný problém – jen nechce vyniknout v pelotonu, ale počít dítě. **Adam Sedlák (29)** soutěží o Křišťálový glóbus s filmem o dvojnásobném rozpadu těla i ducha *Domestik*.

Zbyněk Vlasák

Co vás na tématu lákalo?
Úplně původně mě nejvíc lákal způsob vyprávění, forma, kdy jste omezený fyzickou činností sportovce, rituály, které se v jeho životě opakují. A právě

na tom opakování jsem chtěl film postavit, ale zároveň nebýt monotónní.

Takže cyklistika byla až druhotná?
Určitě nejde o typický cyklistický, sportovní film. Je to trochu o kolech bez kol. Je ale pravda,

že jsme využili určitou šablonu, kdy sportovec podepíše smlouvu s ďáblem: upíše se mu a začne dopovát. Ale chtěl jsem být i v rámci toho trochu podvratnější.

Co tomu říkají lidé z Českého

svazu cyklistiky, který je partnerem filmu?
Ještě to neviděli. Ale myslím, že tuší, že to nebude pěkné, že je to spíš osvěta. A náš film není černobílý ve smyslu, že by cyklistika byla zlo. Manželka hlavního hrdiny se snaží otěhotnět a taky dopuje, láduje se prášky. V jejím případě jde sice o společnosti tolerované látky, ale výsledek rozpadu těla a ducha může být v obou případech stejný.

Jak náročné bylo sehnat mezi českými herci cyklistu?

Nechtěl jsem provařený obličej a musel to být malý a hubený kluk, aby mu diváci toho cyklistu uvěřili. Do toho jsme hledali někoho, kdo bude schopen a ochoten podstoupit několikaměsíční trénink a bude smířený s tím, že nedostane moc peněz. A vyšel nám Jirka Konvalinka. Jirka se pak scházel několikrát týdně s trenérem, chodil do posilovny i jezdit na cyklistický ovál, musel dodržovat přísnou životosprávu. K filmu taky složil hudbu.

Jak dlouho jste natáčeli? Přece jen postavy projdou docela velkou fyzickou proměnou. Byl to filmařský trik, nebo se na nich opravdu odrazil čas?
Měli jsme pouze dvacet natáčecích dní, peněz bylo málo, takže je to trik. My toužili natočit hodně fyzický film, chtěl jsem, aby se divák do postav co nejvíce vžil, aby cítil jejich bolest. Záměrně jsme pracovali s fyzickým diskomfortem, který jsme chtěli přenést i na publikum. Vlastně bych byl rád, kdyby lidé z karlovarské premiéry odcházeli předčasně. Určitě by to bylo lepší, než kdyby se jich to vůbec nedotklo.

Vy jste si udělal jméno seriálem pro Stream.cz Semestr. Mají ty dva projekty něco společného?
Obojí je o rozpadu dvou lidí a jejich vztahu. A zároveň je *Domestik* strukturou podobný pátému dílu *Semestru*: často akcentujeme věci, které by asi konzervativnější režisér vystříhl. Některé scény jsou záměrně prodlužované, abychom diváky potrápili. A taky by *Domestik* bez *Semestru* vůbec nevznikl, protože nám ho pomohl financovat.

Dá se říct, že jsou internetové platformy určitým experimentálním polem, kde si mladí režiséři můžou vyzkoušet věci, které pak použijí u „velkého“ filmu?

V době, kdy jsme na internet šli my, to platilo. Ale situace se pomalu mění. Už se to víc hlídá. Když jsme dělali první sezonu *Semestru*, řešili jsme to s jedním dramaturgem ze Streamu, nad druhou sezonou se jich najednou vyrojilo deset – a lo-gicky to začalo drhnout.

A u Domestika byly nějaké tlaky tohoto druhu?
Máme koprodukcí s Českou televizí, takže jsme od nich dostali určité dramaturgické rady. Ono to je složité, každý má nějaký názor a vy musíte vybalancovat, co zapracovat a co ne – i s tím, že třeba přijdete o peníze. To je pro mě nejtěžší část celého vývoje, nepřijít o svou uměleckou vizi. A na place vás čekají další kompromisy, herečka třeba přijde se špatným make-upem, ale není čas s tím něco udělat... Ve výsledku je film tak třicet procent toho, co jste měl na začátku v hlavě. I proto *Domestika* momentálně dost nenávidím, ale na karlovarské premiéře už to bude dobré.

Jakou dramaturgickou poznámku jste třeba musel zapracovat?
Hodně připomínek bylo k vedlejším linkám, které se odehrávají mimo byt našeho manželského páru. Měly se rozšířit, aby více podepřely hlavní dění. Jenže výsledkem byla verze, která měla tři hodiny. Tak jsme ty vedlejší linky ve střížné zase vyházeli a vrátili se k mě původní klaustrofobické představě, kdy byt skoro neopustíme. ●

Domestik

3. 7. | 20.00 Velký sál

4. 7. | 13.00 Pupp

6. 7. | 11.30 Kino Drahomíra

Foto: KVIFF

Domestik je „film o kolech bez kol“

Foto: archiw Pawła Maślony

Na co se dá taky používat dětská stříkácí pistolka, napoví debut Pawła Maślony

Poláci chtějí vyvolat paniku!

Pocení, třes, dušnost, pocit, že se stane něco fatálního – to všechno jsou příznaky panického záchvatu. Psychické poruchy, kolem níž se točí příběhy postav karlovarské soutěžní tragikomedie **Pawła Maślony** nazvané, jak jinak, *Panický záchvat*.

Zbyněk Vlasák

Český biolog a filozof Stanislav Komárek má teorii, že se ke každé historické etapě úzce váže nějaká psychická choroba. V devadesátých letech to u nás podle něj byla deprese – byli jsme po listopadu 1989 zmatení z příliš mnoha nových možností, ze kterých jsme si neuměli vybrat. Za psychickou chorobu dneška má Komárek panickou ataku.

A panická атака je i hlavním motivem celovečerního debutu polského režiséra Pawła Maślony. Právě náhlý silný záchvat úzkosti prožívají na plátně postavy všech šesti příběhů, které se ve filmu objevují.

„Mým cílem bylo zkusit navíc transformovat strukturu panického záchvatu i přímo do formy filmu,“ říká Maślona, který se inspiroval Quentinem Tarantinem či Robertem Altmanem, ale zároveň hledal vlastní uměleckou cestu. „Forma je totiž pro filmaře i dnes prostorem, kde se dá objevit hodně nového.“

Pozor, kdo vedle vás sedí
Ve filmu *Panický záchvat* se seznámíme například s párem v letadle, vedle něhož zasedne obézní Američan. Nejenže to

není komfortní, ale onen turista je navíc až moc povídavý. Pro náš pár je to otravné a těžko snesitelné. No a pak, zničehonic, Američan zemře.
Paralelně sledujeme slečnu, která si přivydělává sexem přes obrazovku počítače (na konci si vždy nastříká „sperma“ na obličej dětskou stříkácí pistolkou). Jenže se u ní doma neočekávané, zrovna v nejlepším, zjeví kamarádky, které o jejím vedlejšíku nemají ani ponětí. Jedna z nich s sebou vzala i malé dítě.
A jenom pro představu ještě náznak třetí situace: mladý číšník žije hlavně pro svou online počítačovou hru. Avšak najednou ho kdosi tajemný začne ve virtuálním prostoru připravovat o herní body i vesměrné lodě.
„Všechny postavy čelí něčemu, co může ukončit jejich život, případně zničit svět, v němž žijí. Toto očekávání konce, ten strach, je něco, co je normálně mimo naše chápání. Jsou jako tikající bomba, jen čekají na nevyhnutelnou katastrofu,“ říká Maślona.
Hrdiny zaplavuje nesnesitelná úzkost a napětí. Až se zdá, že ono kataklyzma nemusí být vlastně tak špatná věc, když je tohoto patologického stavu zbaví.

Na jiném místě, v jiném čase
Přestože je film *Panický záchvat* klasickým spletcem více příběhů, jejichž ústřední postavy mezi sebou nemají žádnou hierarchii – žádná tedy není hlavní ani vedlejší –, přece jen je zde něco nezvyklého: s každým hrdinou se ocitáme nejen na jiném místě, ale i v jiném čase.
A dlouho nevíme, co se děje teď, co se dělo v minulosti a kdy nahlížíme do budoucnosti. Teprve konec jednotlivé linky spojí do jednoho výbušného celku.
Podle svých slov Maślona chtěl, aby takový malý panický záchvat prožili s hrdiny i diváci. A prý touží po tom, aby si prošli podobným zmatkem a dekonstrukcí svých osobností. Ale nebojte se, běže do toho – a prostě uvidíte, co to s vámi v kině udělá. Poprvé máte tu možnost dnes od 17.00 ve Velkém sále. ●

Panický záchvat

3. 7. | 17.00 Velký sál

4. 7. | 10.00 Pupp

6. 7. | 9.00 Kino Drahomíra

Osobnost dne

Boková se nevěnuje jenom filmu, ale i hře na housle, kterou studuje na pražské HAMU. Teď je ve druháku, škola jí prý dává hlavně disciplínu.

Moje hrozná hodná oči

Herečka **Jenovéfa Boková** hraje v dramatu *Chvilky dívky*, jakou má ve svém okolí každý. Její Anežku drtí vztahy, ona sama ale nedokáže říct dost anebo převzít iniciativu. Boková, známá z minisérie *Hořící keř* či snímků *Revival* a *Rodinný film*, by si teď chtěla zahrát „svini“. Jenže to nebude tak jednoduché...

Jan Škoda

Režisérka Beata Parkanová prý hledala pro roli Anežky někoho „autentického a intenzivního“. Musela jste dokazovat, že to jste právě vy?

Beata si mě našla. Napsala mi, že má scénář a že si na mě myslí. Nad scénářem jsme se sešly asi rok před natáčením. Vlastně mi řekla, že nikoho jiného nechce. A já jsem věděla, že to chci dělat, protože film doslova stojí na hercích a na mé postavě Anežky. Původní krátký film, z něhož *Chvilky* vycházejí, jsem si ale nechtěla pouštět.

Točili jste tak, jak jednotlivé scény a „chvilky“ ve filmu přicházejí? Jo, točilo se v průběhu devíti měsíců, vždycky třeba tři nebo pět dnů v Uherském Hradišti, na Moravě a na Vysočině. A pak zase čtrnáct dní volno. Každou tu „chvilku“, respektive setkání Anežky s jinou postavou, jsme točili v kuse a celkem lineárně. To pro mě bylo skvělé,

protože jsem přesně věděla, kde se Anežka zrovna nachází, a nemusela se pořád nastavovat na jiné situace.

Anežku jste tedy chápala?

Když jsme hned na začátku točili její první setkání s babičkou, říkala jsem Beatě, že nemůžeme hned ukázat, že je na dně, protože by se neměla kam vyvíjet. To jsem nechtěla. Takže jsme její stav mysli trochu ladily a natočily jsme její i moji verzi. Nevím ale, která se nakonec použila. A ano, já jsem intenzivní, ona je také intenzivní, a navíc je to její příběh. Musela jsem být opatrná, protože hraju tak trochu ji. Všem hercům ale věřila, to bylo základní. Dost jsme si sedly, hezky se o mě starala.

Anežka často dělá, co nechce, a není schopná říct, co potřebuje. V tom vám blízká byla?

Vůbec ne. Jsme zcela rozdílné, pro mě to byla protirole. Když mě něco štve, fakt to řeknu. A hodně rychle. I naše rodina

je otevřená, hned si všechno řekneme. Párkrát mě fakt štvěla, zároveň jsem jí ale rozuměla, protože znám hodné lidi, kteří jsou stejní. Chápala jsem, že někdo je prostě zablokovaný ve svých pocitech.

Po Rodinném filmu hrajete opět mladou ženu, která se snaží tmelit vztahy a držet jednotlivé členy rodiny pohromadě.

Asi to mám v sobě. Pro mě je rodina nejdůležitější věc na světě. Možná je to ze mě citit. Už jsem se několikrát napůl v legraci chytla s režiséry, že nechápu, proč mi nedopřejí zahrát si svini. Aspoň jednou! Odpovídají mi, že to nejde, že mám prý dobrotu v očích. To mě trochu štve, protože vím, že bych tu svini zahrát uměla! (smích)

Ve Chvilkách taky hrajete na housle. To jste si jako studentka HAMU sama prosadila?

Ne, já se tomu vždycky bráním. Když režiséři vědí, že umím na housle, trochu to tam tlačí: Ona to umí, tak to tam dáme. Beata si to však uměla obhájit, Anežka skrze housle uniká do svého světa. Původní plán navíc byl, že bych ke *Chvilkám* udělala i hudbu, nakonec tam ale jen hraju.

Z filmu vyčnívá scéna, v níž se Anežka chce otevřít psycholožce Lenky Vlasákové, ale nejde jí to...

... to si pamatuji dost přesně, protože jsem poprvé v životě zaspala na natáčení. To bylo strašný! Bydlela jsem tři měsíce u kamarádky, šly jsme spát v jednu ráno a já měla vstávat v šest. Navíc jsme točili dost v kuse a už jsem toho měla plný kecky. Vzbudila jsem se příjemně vyspalá o dvě a půl hodiny později. Šok. Najednou zvonek – a venku před domem Beata, která jediná věděla, kde bydlím. Přirtila jsem se ubrečená na natáčení, což mi vlastně pro potřeby dané scény dost pomohlo.

Před Lenkou Vlasákovou tedy nebylo těžké se rozbrečet.

Bylo to dost lehké, protože Lenka má úžasné, hluboké, empatické oči. Říkala jsem, že jestli to má být silné, nemůžeme to točit mockrát. Desetkrát za sebou se takhle nerozbrečím. Jeli jsme to asi čtyřikrát – a bylo to silné. Už z *Hořícího keře* a *Gottlandu* jsem se znala s Jaruškou Pokornou, která hraje Anežčinu babičku.

A říká vám, že jste, co se týče váhy, „zdedila to špatné“.

Když jsem byla malá, máma se sěgrou mi často říkaly, že jsem nějaká tlustá. Na to jsem jim říkala: „Jediné vaše štěstí je, že mám jídlo ráda, protože kdybych byla labilní, už je ze mě anorektička!“ (smích) Jinak Jaruška je ženská od rány, mám ji fakt ráda. Její pesimistický pohled na život se mi dost líbí. Také vím, že Alenka Míhulová, která hraje moji matku, byla ráda za atypickou roli. Já si ale ty schizofreničky a alkoholičky nikdy nezahraju, protože mám ty hodné oči. (smích)

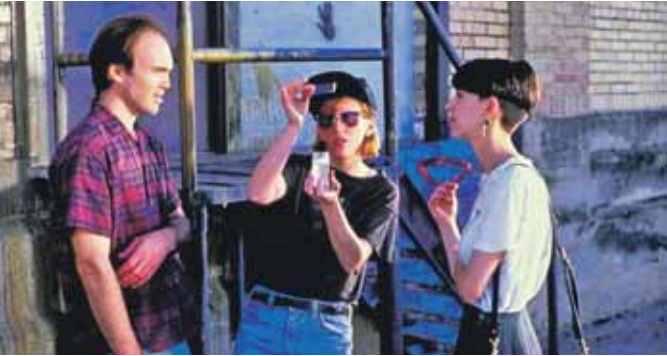
Už jste se viděla?

Chvilky uvidím až na premiéře. (rozhovor vznikl před včerejší večerní premiérou) To ale vlastně nemám ráda, raději na svoje filmy koukám předtím, než je vidí první diváci. Musím se s výsledkem nejprve sama srovnat. (smích) Třeba *Rodinný film* jsem viděla ještě před českou distribucí na festivalu v San Sebastiánu. A s Vandou Hybnerovou jsme z toho obě byly úplně mimo. Režisér Olmo Omerzu to sestříhal neuvěřitelným způsobem a jednotlivé scény zpřeházel tak, že jsme byly šokované, ale unesené. ●

Je lepší promluvit, nebo spolknout křivdu? Hrdinka Anežka hledá ve Chvilkách způsob, jak být šťastná.

Srdce ve Varech

Flákač, film pro generaci X i Husákovy děti

Citlivost pro roztřepený okraje

Velký sál natřískaný v tak nefilmový čas, jako je půl dvanácté dopoledne, kdy za obvyklých okolností zpozorní jen trávící enzymy, především sledoval raný film Richarda Linklatera *Flákač*. Ruku na srdce, není to zrovna divácký kousek: postavy si zde neexistující příběhy předávají jako chřípku, když se spolu ocitnou v jedné místnosti nebo se potkají na ulici. A sám Linklater pronesl něco v tom smyslu, že je „pěkně podivný“, že *Flákač* se víc než čtvrtstoletí po svém vzniku promítá někde v Karlových Varech. Ale mě to teda vůbec nepřekvapuje.

Probíhalo to zhruba takto: Po konci televizních novin – tehdy jsme se na ně ještě dívali – se člověk bleskově oblékl, letmo koukl do zrcadla, jestli je všechno na svém místě, a vypadl ven. Není teď důležitě, zda mířil do nějaké hospody, bytu, nebo třeba jenom do ztemnělého parku, kde stromy střežily dvojice na trávě. Bud jak bud, dřív nebo později se zase musel vrátit domů, obvykle někdy před půlnocí. Mluvív totiž o pracovních dnech, konkrétně o útercích a čtvrtcích, kdy na programu ČT2 běžel noční filmový klub.

Právě tam často dávali americké nezávislé filmy. Měl jsem v pokoji malou televizi, která vrhala modré mdlé světlo na povlečení, jako když v Antarktidě taje led. Film už obvykle běžel, nevěděl jsem, o co v něm jde, zato jsem moc dobře rozuměl všemu, co se v něm děje. Často to totiž bylo úplně plynulé pokračování mého večera. Ti dva, co se v Linklaterově romanci *Před úsvitem* potkají ve vlaku z Budapešti do Vídně, rozvíjeli konverzaci z nočního parku. Uma Thurman mi v dalším Linklaterově filmu *Přiznání* hodně neodbytně – víte, co myslím – připomínala jednu spolužačku. A tak dál, skoro vždycky se něco našlo. Tahle Amerika zkrátka byla blízko blízoučko, ne jako ta naleštěná z *Dallasu* nebo z *Beverly Hills 90210*.

A tak mám pocit, že pro část generace Husákových dětí sehrála americká indie kinematografie podobnou roli jako angloamerická literatura pro generaci našich rodičů v 60. letech. Poskytovala nejen výhled, ale především perspektivu. A citlivost, hlavně pro roztřepený okraje. A náladu, která se rychle vstřebávala do krve.

Připomnělo se mi to hned v první scéně *Flákače*, kde kluk v taxiku vede nekonečný monolog o tom, co by se stalo, kdyby do toho taxiku nenastoupil. Co by kdyby, paralelní vesmíry, já vedle sebe, no jasně, takhle by klidně mohlo žvanit moje mladší já. To, které by Linklaterovi a jeho kolegům tehdy v polovině 90. let padlo kolem krku.

Jan Němec

autor je spisovatel a redaktor Festivalového deníku

známkování: 1 výborný / excellent

2 dobrý / good

3 průměrný / average

4 slabý / weak

PRÁVO

průběžné hodnocení

1	Profile / Profil	1,09
2	Den Skyldige / Tísňové volání	1,21
3	Strangers on a Train / Cizinci ve vlaku	1,21
4	BlacKkKlansman / BlacKkKlansman	1,33
5	Geula / Geula	1,39
6	Chrustal / Křišťálová labuť	1,4
7	Girl / Dívka	1,41
8	Leřat žuravli / Jeřábi táhnou	1,42
9	Všechno bude / Všechno bude	1,47
10	Bob Roberts / Bob Roberts	1,54

Mladí čeští producenti

se to mít rád. Přesně to dělají festivaly," míní producent, podle něhož některé filmy díky festivalům doslova „rostou“.

Výbuch v Thermalu

„Míval jsem názor, že film je konzerva. Že když se vytvoří, zakonzervuje se a člověk ho vidí pořád stejně. Teď si naopak myslím, že se blíží živému umění. Ten okamžik, kdy se promítá, výrazně určuje jeho přijetí. Jestli je to o půl roku dřív, nebo později, zda ve Varech, nebo v Praze. Ve Varech to může být úplně jiné. Jiný zážitek, jiná atmosféra. Po práci doma byste se s filmem třeba minuli," myslí si Konečný.

Jeho dva filmy (ostatně stejně jako Jírův *Domestik*) se ve Varech poprvé promítají ve Velkém sále, což zmíněnému „pro-zívání“ přidává další rozměr. „Ten sál je famózní, na světě je jen málo takových. Na ten obří prostor ale film musí mít. Některé vyzní lépe v menších sálech, v Thermalu by možná vybuchly," dodává Konečný. Jíra *Domestika* nejčastěji viděl v malém pražském kině Evald. „I tam *Domestik* fungoval, každá projekce je ale dobrodružství. Jde o diváky, kvalitu zvuku i obrazu.“

Uvedení snímků *Domestik* a *Všechno bude* ve Varech nicméně předcházelo dlouhé „ladění“. A tím se nutně nemyslí jen postprodukce. Právě festivalová politika je totiž u podobných filmů časově stejně náročná jako výroba. „O osudu filmu se rozhoduje až po postprodukci. Můžeme si myslet, že jsme natočili dobrou věc, bez správné prezentace a referencí ale může všechno přijít vniveč. Na festivaly typu A, kam Vary patří, přihlásíte film vždycky. V okamžiku světové premiéry pak začíná závod – a už nic nevrátíte zpátky," sděluje Konečný.

Nekončí dřina

Práce producenta filmu tedy s jeho uvedením na festivalu nekončí, *Domestik* i *Všechno bude* ale čelili mnoha úskalím i během výroby. První verze

scénáře *Domestika* zvítězila v soutěži Filmové nadace už před čtyřmi lety, natáčení se však několikrát odkládalo, bez známých jmen před i za kamerou bylo složité shánět peníze. Nakonec pomohl seriál *Semestr*, po jehož úspěchu se do hry vrátila Česká televize.

„Byt, kde se příběh z devadesátí procent odehrává, jsme postavili v hale v pražských Kbělicích. Logisticky to tedy bylo příjemné, navíc jsme jeli dlouhé záběry, které měl Adam chytře rozmyšlené. Šlo proto hlavně o to, zda to bude fungovat ve střížně. První verze měla 180 minut, pak jsme se zastavili na 150 minutách a dál o tom přemýšleli. Festival viděl verzi, která má kolem dvou hodin, ale dokáže si představit, že bude funkční i ta delší," přemítá Jíra s tím, že stopáž se nakonec zastavila na 117 minutách.

V případě snímku *Všechno bude* bylo zase klíčové obsazení dětských herců, právě na nich totiž snímek do určité míry stojí. „Myslím, že pro Olma bylo extrémně náročné udržet správnou náladu a konstelaci. Mám pocit, že se to podařilo, ten film nemá působit těžkopádně. Člověk vytváří autenticitu a přirozenost, v tom je kouzlo filmařiny," dodává Konečný. Omerzu si podle něj o problémy trochu „koleduje“, protože jeho filmy nelze jednoduše označovat. Drama Radua Judeho je prý zase v mnoha ohledech radikálnější, tudíž je zvědavý, co se s ním po premiéře bude dít.

Filmy *Domestik* i *Všechno bude* půjdou v září do kin, ještě předtím by ovšem chtěly najít slot pro mezinárodní premiéru. Podle producentů mají přitom Vary pro český film větší efekt, než kdyby se premiéra odehrála třeba na Berlinale. „Myslím, že je strašně krátkozraké říct, že nějaký film v české distribuci nerezonoval, když třeba skvěle zafungoval na festivalech. Jsme ve Varech a zažíváme fantastický okamžik. Jsem v tom trochu romantik, ale přál bych si, aby se tady filmaři navzájem tlačili dopředu," uzavírá Konečný. ●

Jakub Jíra (vlevo) a Jiří Konečný (vpravo) žádnou rivalitu necítí. Oba už vyvíjí další projekty: Jíra s režisérem *Domestika*, Konečný rovnou s více tvůrci.

Efekt Vary na český film

Producenti **Jakub Jíra** a **Jiří Konečný** o svých filmech v hlavní soutěži, holotropních zážitcích a kouzlu Velkého sálu

Jan Škoda

„Ve Varech jsem začínal jako brigádník, který luxoval červený koberec, teď tu mám film v hlavní soutěži," říká s úsměvem mladý producent Jakub Jíra, jenž

stojí za hutným, fyzickým dramatem *Domestik*. S režisérem Adamem Sedlákem od začátku věděl, že s filmem zacílí i na festivaly, přesto si nebyl jist, zda se ambice podaří naplnit. Natož že vyjde rovnou hlavní soutěž.

„Naším cílem je, aby *Domestika* vidělo co nejvíce lidí. Tím, jak je jiný, by mohl zaujmout i diváky v běžné distribuci. Vary jsou pro to zcela ideální, díky nim se lidé o filmu dovědí – a nám to pomůže ke zviditelnění se na mezinárodní scéně. Už teď mám plný mail od jiných festivalů, které chtějí, abychom tam *Domestika* přihlásili," říká Jíra.

Producent Jiří Konečný naopak ve Varech s filmem není

poprvé, v různých sekcích tu promítl už 25 snímků. Poprvé má ovšem dva filmy v hlavní soutěži: českou road movie Olma Omerzu *Všechno bude* a koprodukční drama Radua Judeho *„Je mi jedno, že se zapíšeme do dějin jako barbari“*, kde figuruje jako minoritní producent. „Je to čest a prestiž. Člověk si přeje, aby existoval ambasadore filmu, který řekne: Tohle je dobré, podívejte se na to a neboj

Nutné vidět

QUISISANA PALACE

Hotel Quisisana Palace | Mariánskolázeňská 298/3 | 360 01 Karlovy Vary
+420 357 079 110 | info@quisisana-palace.com

www.quisisana-palace.com

Vincent Cassel a Isabelle Adjani kují plány, jak se dostat k balíčkům hašiše

V módě s gangem

Vincent Cassel, Isabelle Adjani a Karim Leklou se scházejí v ansámblové komediální gangsterce *Svět je tvůj* od **Romaina Gavrasy**

Šimon Šafránek

Okolo malého holičství na pařížském předměstí je rušno. Mladí kluci navlečení do fotbalových dresů tu sní o rychlých penězích, automatických puškách a balíku drog. Nešika François (Karim Leklou) se ale vymyká: touží po řadovce s bazénkem. Aby si svůj sen splnil,

přijímá poslední kšeft pro svého bossa Putina. Ve španělském Benidormu má od skupinky potetovaných Angličanů převzít zásilku hašiše. François vyráží společně s Mohamedem a Mohamedem, dvěma zabijáky, kteří si dají záležet na sladkých úborech. Akce se zvrtné a nezbyvá, než aby se na scéně objevila i hrdinova drsná máma

Režisér Romain Gavras se proslavil hlavně hudebními videoklipy

Danny (Isabelle Adjani) a její smolařský ex Henry (Vincent Cassel), který propadá konspiračním teoriím. „Nejvíce mě bavilo potkávat se s touhle sestavou gangsterů, z nichž byl každý trochu jiný, ale všichni zatraceně blázniví," vyprávěl mi Karim Leklou po premiéře filmu na festivalu v Cannes. „Já jsem tam pak bránil nějakou normálnost," rozložil rukama s tím, že domek s bazénem byl přece ještě před nedávným poměrně dosažitelným snem, ale v době utahování opasků se víc a víc vzdaluje. „Baví mě lidé z okrajů společnosti," pokračoval režisér snímku Romain Gavras, syn oscarového Costy-Gavrasy, autora angažovaných politických thrillerů jako *Z* nebo *Nezvěstný*. „Otázkou je, jestli gangstery budeme opěvovat, anebo je polidštíme nějakými chybami. Já je polidšťuju," dodal. Po otci zdědil

smysl pro sociálněkritický úhel pohledu, ale balí jej především do nabýlých videoklipů. Jeho celovečerním debutem byl zrzecový thriller *Náš den přijde*, od té doby už ale uplynulo dlouhých osm let. „Pár let jsem šel po penězích, točil jsem reklamy. A taky jsem roze-psal scénář. Byl však hrozně drahý, nepodařilo se mi ho zafinancovat. Strávil jsem tím několik let – a nebylo z toho nic," popisoval.

Svět je tvůj je kromobýčejně zábavná podívaná, která nese všechny estetické rysy Gavrasových videoklipů – hyperrealismus, v obraze láska ke geometrii věšákových struktur. Gavras si dává záležet na kostýmech a skupinových portrétech svých gangů – ať už jde o Afričany s přelivem, anebo polonahé Angličany připomínající fotbalové fanoušky. Za oponou ritchieovských eskapád je ovšem možné zahlédnout seriózní aktuální témata jako narkoterrorismus, podléhání internetovým bludům nebo uprchlickou krizi.

Gavrasův široký žánrový záběr se projevuje i v soundtracku – skladby Jamieho xx doplňuje Robbie Williams, ale taky pařížská houseová scéna. ●

Svět je tvůj

3. 7. | 22.30 Velký sál

6. 7. | 22.00 Pupp

Vzpomínka

Marie Grofová u vchodových dveří v Panské ulici v Praze 1, kde se festival během roku připravuje, v červnu 2018

Voňavé. Barevné. Opojně. Jaro 1968

Editorka Katalogu Marie Grofová letos slaví 50 let práce na karlovarském festivalu

Bylo mi osmnáct a coby čerstvá maturantka jsem přišla z Podkrkonoší do Prahy. Rodiče mě sice pouštěli s těžkým srdcem, ale chápali, že když jsem se nedostala na žurnalistiku, musím do světa. Přes tatínkova kamaráda mi byla slíbena stáž pro časopis Spiegel v Hamburku; nesmírně jsem se těšila. Díky Filmexportu, kde jsem byla na praxi, jsem ale ještě předtím, na počátku roku 1968, vpadla rovnýma nohama do příprav karlovarského festivalu. Česká a slovenská filmová tvorba zažívala obrovský boom.

V lednu 1968 také začalo pražské jaro. Voňavé, barevné, opojné. Z politicky beztvaré masy se vyloupil sympatický a usměvavý Alexander Dubček a nejen my mladí jsme mu tleskali a věřili. V překotné době, kdy každý den vydal za několik měsíců let následujících, jsme s Evženem Seyčkem, šéfem tiskového oddělení Filmexportu, připravovali provoz tiskového střediska ve Varech a s šéfredaktorem Festivalového deníku Oldřichem Adamcem zpracovávali příspěvky o zahraničních kinematografích. S jednou telefonní linkou, na psacích strojích značky Consul.

Stála se ovšem neuvěřitelná věc – na jaře byla zrušena cenzura. Jaká úleva! Do té doby jsem musela s každou stránkou rukopisu dojít na Hlavní správu tiskového dohledu pro razítko „Schváleno k tisku“, jehož udělení bylo zcela na libovůli úředníka.

V červnu – hurá do Varů!

Vary v červnu 1968 pro mne byly prvním setkáním s opravdovým světem filmu. Samozřejmě mi připadalo nádherné. Děni se tehdy soustředilo hlav-

ně kolem Grandhotelu Pupp – tehdy ovšem Moskva –, stále s puncem noblesy. Tam se odehrávala většina promítání.

Dalším festivalovým dějištěm byly Lázně I hned přes vodu. Tady se pořádaly tiskovky a legendární volné tribuny, velmi odvážná a fundovaná diskusní fóra. Servis pro novináře byl v takzvaném Domě tisku – hotelovém propojení Sevastopol–Horník, hned vedle Lázní I. Tady bydlela většina domácích novinářů, v přízemí bylo tiskové středisko, malý press bar, pošta s mezinárodní telefonní linkou, odkud novináři telefonovali své příspěvky do redakcí, a ještě zručná paní u dálnopisu, která

přepisovala strojopisné nebo diktované zprávy a odesílala je do světa.

Ve Festivalovém deníku se sešla skvělá sestava – kromě Oldy Adamce redaktori týdeníku Mladý svět Jaroslav Pacovský, Miluše Tikalová, grafik a dodnes aktivní herec a výtvarník Divadla Jára Cimrmana Jaroslav Weigel, Jožo Vagaday z Mladé fronty, Václav Jelinek z rozhlasu, esejista Gabriel Laub či Vladimír Bystrov z Barrandova, jehož *Malý filmový erotikon* na pokračování budil tehdy značnou pozornost. V neposlední řadě tandem skvělých fotografů Skála–Novák. Jejich fotografie vyvolávala asistentka, s níž jsem

sdílela pokoj, v naší koupelně – mimochodem jediné na patře, kde prováděla očistu celá redakce. Nesmím zapomenout ani na korektorku, osobitě překladatele a cizojazyčné písmařky.

Když pak ministr kultury Miroslav Galuška v průběhu festivalu slavnostně poklepal na základní kámen budoucího hotelu Thermal, nikdo jsme si neuměli představit, že od roku 1978 bude centrum festivalu právě tam.

V červnu 1968 se ve vzduchu tetelila naděje, nikdo si nechtěl připustit, že by se mohlo stát něco fatálního. I když: v průběhu festivalu se ve Varech konala zádušní mše

za zavražděného amerického senátora Roberta Kennedyho – brali jsme to trochu jako špatné znamení. Vítězným filmem se stalo Menzelovo *Rozmarné léto*. Jak příznačné.

Poprvé na Západ!

Těšila jsem se na prázdninovou cestu se svým chlapcem po Evropě. Poprvé na Západ! Konečně jsme měli pohromadě výjezdní doložky, víza, načerno koupené dolary. Měli jsme jet starou škodovkou – 22. srpna...

Pražské jako skončilo den předtím. Bydlela jsem tehdy u staříčké tety na Vinohradech. Ta se oblékla do černého a odešla se modlit do kostela. Já instinktivně běžela k budově rozhlasu na Vinohradské. Nejstrašnější den mého života. Zklamání, vztek, bezmoc, strach o blízké. Z balkonu tragické chvíle reportoval Jiří Dienstbier, z Václaváku duněla střelba a Vinohradskou se valily obrněné vozy a tanky. Hořela auta, hořely domy. První oběti. Hektický týden, pak odjezd vlakem do Francie. Nesmírná solidarita lidí venku. Koncem září návrat domů. Emigrovat tehdy bylo tak snadné! Nechtěla jsem.

Konec snu o stáži v Hamburku, spadla klec. Stáhli jsme se do soukromí, do rodin, na venkov. V to, že ještě zažijeme změnu, jsme přestali doufat.

Nová euforie na sklonku roku 1989. Už nejsme mladí,

jsme skeptičtější. Vyrží to? Vyržíme to my?

Tým snů

V roce 1990 se ve Varech konal první „osvobozený“ festival. 27. ročník, prakticky první ve svobodných podmínkách. Otevřely se trezory, v improvizovaných podmínkách připravujeme první festivalový Katalog, dvoudílný. Rediguji část Spříznění volbou, věnovanou filmům trezorovým, filmům a filmařům zakázaným a zakazovaným, filmařům emigrantům a jejich tvorbě. Hektická, radostná práce. Spousta filmů dosud neviděných. Ve Varech taky dochází k dojemným setkáním s kolegy z emigrace. Byla to příliš dlouhá doba, ten čas nám bude chybět.

Po mocenských bojích a nesmyslných tahanicích o místo konání se v roce 1996 ke spolupráci s festivalem – už pod vedením Jiřího Bartošky a Evy Zaoralové – vracím. Festival dostává řád, rychle se profesionalizuje, nabírá mezinárodní prestiž. V průběhu let se z nadějných studentů pracujících pro festival stávají profesionálně zdatní dramaturgové a pod vedením Karla Ocha formují novou podobu programu. Bartoškův tým je ve výtečné formě a pro každý podobný festival by byl týmem snů. Je mi ctí v něm pracovat. •

Zaznamenala:
Veronika Bednářová

MFF Karlovy Vary, červen 1968: Marie Grofová (vpravo) tehdy občas nosila drdoly – a někdy i minisukně. S Věrou Bořkovou, dnes Veselou, jsou kamarádky dodnes. Věra je teď dokonce ve Varech na návštěvě.

SLEVA

500

Kč

NA NÁKUP DIOPTRICKÝCH BRÝLÍ

SLEVA PLATÍ NA NÁKUP V MIN HODNOTĚ 2500,-Kč

Dr. D. Bechera 30, Karlovy Vary
tel.: 725 508 845

www.OPTIKDODOMU.cz

Na východ od Západu

Darja Žuk dává nový impuls běloruskému filmu. Režii ovšem studovala na Kolumbijské univerzitě v New Yorku.

Bělorusko a já jsme hledaly identitu ve stejné době

Režisérka Křišťálové labutě Darja Žuk vystála na americké ambasádě frontu na svůj celovečerní debut

Křišťálová labuť vlétla do soutěžní sekce Na východ od Západu. Je to přitom nejen tradice výroby křišťálu, co mají Česko a Bělorusko společné. Velmi dobře rozumíme také obrazu 90. let, který debutující **Darja Žuk** nabízí.

dobou hodně mluví o korupci, o mafii, ale byla to taky doba svobody a velkého uvolnění. Myslím, že vy téměř rozpórům, které provázely první roky po rozpadu Sovětského bloku, musíte rozumět. Byly to zásadní roky i pro mě osobně, také já jsem se v devadesátých letech osamostatňovala ze sféry vlivu. Takže Bělorusko a já jsme hledaly svou identitu zhruba ve stejné době. A ve svých šestnácti jsem poprvé odjela do Ameriky.

Takže ta úvodní scéna, v níž hlavní postava Velja stojí ve frontě na americká víza, je přímo z vašeho života?

Co já se v těch frontách před americkou ambasádou nastála! Teď už konečně nemusím, ale předtím jsem vždycky dostala vízum jen na rok – a pak jsem musela znovu do fronty. Slyšela jsem v ní spousty různých příběhů. Potkávala jsem tam lidi, kterým už bylo sedmdesát, ale do Ameriky se stejně nikdy nedostali. Lidi v té frontě vyprávěli celé své životy, buď sobě navzájem, anebo úředníkovi, který žádosti o víza přijímal, což bylo docela ponižující. Můj film se svým způsobem zrodil právě v té frontě.

Když už jsme na ten autobiografický pramen narazili: Je tedy Velja vaše mladší já?

Rozhodně bych neřekla, že je *Křišťálová labuť* autobiografický film. Jde spíš o to, že Velju mám opravdu ráda a rozumím jí. Myslím, že empatie je při režirování ta nejdůležitější věc vůbec. Musíte mít své postavy rád, i když jsou nedokonalé. Nebo právě proto. Ale abych se z toho úplně nevyvlékla, v tom filmu je samozřejmě roztroušena spousta motivů z mého života, jen jsou posunuté.

Takže jste nechtěla být dýdžejkou jako Velja?

Řekněme, že to byl nějaký sen, který jsem měla zasutý hodně hluboko v sobě, ale nikdy ho neuskutečnila. Ale podobně jako Velja jsem v Minsku byla součástí subkultury, pro kterou

hudba hrála zásadní roli. Pomocí hudby jsme se vymezovali vůči starší generaci – a to se do mého filmu samozřejmě silně promítlo. Stejně jako Velja, i já jsem svobodu z velké části objevovala přes hudbu.

Velja ve filmu působí velmi sebejistě, přestože toho zatím moc nedokázala. Odkud čerpá svou sílu?

Chce jet do Ameriky, ale v něčem je Američankou už v Bělorusku – nepotřebuje žádné oprávnění k tomu, abychom byli sebevědomí, ne? Také z některých Bělousek sebevědomí přímo odkapává. Člověk si může právem říkat, kde k tomu přišly, ale mě takové typy přitahují. Viděla jsem asi až moc žen, které naopak celý život čekají, až jim někdo řekne, co mají dělat. Takže mě zajímají ty, které mají nějaký cíl, sen a jdou za ním.

Je to podruhé za dva roky, co tady ve Varech vidíme představitelku Velji Alinu Nasibullinu. Objevila se už v loňském vítězném snímku sekce Na východ od Západu Jak víř Česnek vezl Ljochu Vrtáka do důchodáku...

Ani jsem si to neuvědomila, když jsem sem jela! Já jsem si hlavně myslela, že jsem ji objevila sama. Ona totiž ty dva filmy dělala skoro současně, jen oni to postříhali dřív.

Jeji přítomnost na plátně je hodně výrazná. Co té postavě dodala?

Rozhodně osobitost. Alina má v zásobě spoustu věcí, které může nabídnout. Sama je umělkyní, dělá hlavně videoart a performance. Hledala jsem někoho, kdo by mohl postavě dodat víc vnitřních zkušeností, než kolik jich dvacetiletý člověk průměrně má. Když jsem ji poprvé viděla, řekla mi dost jasně: Já nejsem herečka, já dělám videoart. A já si řekla: Skvělé, tak to je moje herečka.

Je to po dlouhé době nějaký běloruský film, který je ve Varech k vidění. Jak na tom vlastně běloruská kinematografie je?

Nijak slavně. Myslím, že právě v těchto letech se snažíme přijít na to, jak věci dělat líp, teď myslím hlavně z hlediska filmových institucí. Jedním z důvodů, proč v Bělorusku nevzniká moc filmů, je, že nemáme žádný filmový fond jako vy tady a nemáme smlouvy například s Eurimages. To je jeden z mých snů: kdybych měla milion dolarů, založila bych v Bělorusku filmový fond, každému ze zajímavých mladých filmařů dala sto tisíc – a třeba by za pár let bylo na přehlídkách běloruských filmů víc.

Jen do toho. Kromě filmu jste vystudovala i ekonomii, ne?

To byl tak trochu dárek pro moje rodiče. (*směje se*) Něco jako: Buďte klidní, jsem v pořádku. ●

Alina Nasibullina byla ve Varech k vidění už loni. Zde jako sebevědomá Velja v *Křišťálové labuti*.

Jan Němec

Walkmany, šustákovky, new age. Ve vašem filmu je hodně ikon z 90. let. Jaká byla v Bělorusku? Samozřejmě trochu bláznivá. Dnes se u nás v souvislosti s tou

Varské šapitó

Rwandští akrobaté (mluvčí skupiny Anaclet Nsabimana druhý zprava) nyní míří vystupovat do Prahy

Páni, my budeme hvězdy!

Na festival dorazila delegace rwandských akrobatů, jimž dokument *Cirkus Rwanda* změnil život

Jan Škoda

„Vůbec nikoho tady neznáme, ale doufáme, že uvidíme nějaké herce a režiséry!“ říkal včera před světovou premiérou dokumentu *Cirkus Rwanda* 29letý Anaclet Nsabimana, jehož

doprovázeli další akrobaté ze souboru Future Vision Acrobat. Partička Rwandanů vystupuje v dokumentu *Cirkus Rwanda*, v němž se potkávají s Rostou Novákem a jeho Cirkem La Putyka, aby vytvořili unikátní novocirkusovou show. „Premiér-

ra je pro nás obrovská událost, čekali jsme na ni asi tři roky. Když do Rwandy poprvé přijel štáb se všemi těmi kamerami, říkali jsme si: Páni, my budeme hvězdy! Když jsme my přijeli zkoušet do Prahy, museli jsme je ale přestat vnímat,“ směje se Anaclet.

Akrobaté loni pod Novákovým vedením nacvičovali představení pro festival Letní Letná, nyní se do Česka vrátili nejen kvůli festivalu, ale i kvůli repete zmíněné show s názvem *Hit, Tell the Difference*. Její útržky tedy uvidí diváci filmu *Cirkus Rwanda* tady ve Varech, ale i naživo – v Praze od 9. do 12. července v holešovických Jatkách78. „Rosta je šílenec

a naprostý profesionál, co miluje další umělce. V Africe neumíme udělat show, která vypadá profesionálně a má timing. Rostá to z nás ale dostal. V Praze jsme zažili desetiminutový potlesk, to jsme neznali,“ říká Anaclet, který si za honorář z nové práce postavil ve Rwandě dům, na jehož úpravách stále pracuje.

On i jeho partáci, kteří prý ve Rwandě tráví skoro veškerý čas spolu, by ale chtěli hlavně tancovat, zpívat a věnovat se novému cirkusu. „Rwandský filmový průmysl prakticky neexistuje. A chybí i diváci,“ myslí si Anaclet. „Tady ve Varech je to hrozný bláznec, všude rádia a televize. Myslím, že z Rwandy na takovém festivalu moc tvůrců nebylo, takže je to pro nás dobrý začátek. Jsme u nás za ty největší profíky!“ směje se.

Show *Hit, Tell the Difference* i dokument *Cirkus Rwanda* jsou cenné i v kulturních nárazích, během nichž se mají bourat předsudky. „Smyslem našeho filmu je ukázat, že pokud má být spolupráce různých kultur úspěšná, nelze k ní ani z jedné strany přistupovat se zažitými dogmaty. A to jak v pohledu na jiné, tak na sebe sama,“ doplňuje režisér Michal Varga. Spolupráce s Cirkem La Putyka kromě toho pomohla rwandským umělcům, mezi něž se počítají děti i sirotci, v boji s chudobou a bezdomovectvím. ●

České filmy 2017–2018

Česká posádka po cestě z Marsu – návrat na kosmodrom Thermal

Whitney Houston, máme problém!

Režisér a producent filmu Mars Benjamin Tuček píše pro Festivalový deník exkluzivní reportáž z natáčení

Komedie o střetu umělé inteligence s lidmi, kteří nerespektují pravidla, nemají disciplínu a pletou si demokracii s anarchií, se odehrává v době, kdy Mars už není v módě. Kromě českých turistů, kteří se na Marsu chtějí oženit, tam nikdo jiný necestuje. Náš film vypráví příběh poslední výpravy na Mars. Protože taková situace v nejbližších dnech nehrozí, naše sci-fi je víc fikce a méně vědecká.

Benjamin Tuček

Nápad na dobrodružnou výpravu do pouště v Utahu měl systémový inženýr a vesmírný architekt se zaměřením na lety a pobyt člověka ve vesmíru dr. Ondřej Doule. Zkušenosti s projekty z Kennedyho vesmírného střediska NASA a ze svého působiště na Floridském technologickém institutu chtěl využít ve filmu, který by propagoval lety na Mars. Po setkání se Zdeňkem vzniklo jádro budoucí posádky, tvořené praž-

ským divadlem Vosto5. Sladit představy vědce, který se zabývá architekturou udržitelných ekologických systémů, vývojem simulátorů a strategií pro navrhování kokpitů komerčních kosmických lodí, s Vostopětkou byl můj úkol. Před natáčením nikdo z nás na Marsu nebyl. Námět jsme přihlásili do soutěže, v níž se vědecké projekty z celého světa ucházejí o možnost realizovat se na stanici Mars Desert Research Station v poušti v Utahu. Simulátor napodobuje podmínky,

kteří potenciální zájemce na Marsu čekají. Náš projekt soutěž vyhrál. Stali jsme se první posádkou na světě, která na této vědecké základně mohla absolvovat filmové natáčení. Dostali jsme pořadové číslo 154. To nás mělo varovat. Start expedice Přípravy natáčení připomínaly start expedice. Ve zkušební Vostopětky jsme zkoušeli situace ze vznikajícího scénáře a shromažďovali jsme materiál, rekvizity a kostýmy. Systémo-

vý inženýr nás ze svého domu na Floridě stresoval hrozbou krutých podmínek panujících v poušti. Divadlo Vosto5 našetřil pořád někam cestuje, takže si skafandry umí sbalit snad i potmě. Martin v rekordním čase naplánoval odlet do Colorado. Nadšeně přitom vyřikoval mantru „Miluju Mars“. Nejhlasitěji to opakoval v půjčovně osvětlovací techniky v Denveru. Partu Čechů, kteří si půjčují kinofla, dedolight, ledky, dvanáctistovku HMI a chtějí s tím odjet natáčet do pouště film z Marsu, tam ještě nepotkali. Naštěstí právě obsluhovali Quentina Tarantina, tak nad námi mávli rukou a ke světlům přiblížili i kempingový stůl. Mantra zřejmě zapůsobila, dali nám neuvěřitelnou slevu. Jejich výraz naznačoval, že nepočítají s tím, že nás ještě někdy uvidí.

Šestičlenný štáb nastoupil do obytného karavanu. Šest herců obsadilo dodávku. Vyrazili jsme po proudu Colorada. Předjížděli jsme dlouhé vlaky Union Pacific, stoupali sněhovou bouří do hor a klesali do prémie. Pochopil jsem, že na Mars se jede přes Divoký západ. Vozy kryté plachtou, tažené oslíky a kravkami. Nekonečný proud chudáků táhnoucích za vidinou Eldoráda. Pokřik indiánů marně bránících svoji zemi před kobyilkami z Východu. Do toho Chaplin ve zlatém opojení, Kerouac na cestě a Frigo na masině. Krajina se změnila, objevily se rudé skály, písek a kameny. Divoký západ se proměnil v Mars. Smrt, poušť a kamery, řekla Petra. S naším vesmírným architektem jsme se potkali v poušti, na benzínové pumpě vykutané do skály. Došlo mi, že vypravěčem filmu musí být robot. Ondra byl po dlouhém letu unavený. Takže robot bude trochu rozbitý – jako černá skříňka v letadle. Proto Mars v našem filmu není červený a vypadá to tam jako na Divokém západě. Na benzině jsme koupili šerifský klobouk – a a kostým robota Bota byl kompletní. Poslední výspa civilizace před odletem na Mars se jmenovala Hanksville.

Díra v poušti. Kulisy z filmů stály kolem nás, ale nebyly to dekorace. Jediná asfaltka rovná jako pravítko, pár baráků, motor z Psychy a steak house pravnučky slovenských emigrantů. Před bídou Vihorlatu kdysi utekli k mormonům do pouště. Přijeli jsme natočit film, a přitom jsme ve filmu dávno byli. U silnice se zběsilostí v srdci stepoval námořník Ripley a jeho Lula. Na parkovišti karavanů, za prádelnou a sprchami za dolar, leželo v trávě uříznuté ucho. Na Marsu to jednou nebude vypadat o moc líp. Kůlna stlučená ze zbytků raket, roztrhaná vlajka a děravá ohrada kolem přistávací plochy. Každý tam bude mít pro začátek jenom to, co si sám přinese v batohu. Sjeli jsme z asfaltky na cestu mezi rozpálenými skalami. V soutěsce chřestýš. Nad námi sup. Mezi marsovskými pahorky se objevila základna. V téhle plechovce budeme bydlet? ozval se Tomina. Tady budou i myši, řekla Petra. Na Marsu myši nejsou, uklidnila ji Tereza, psycholožka výpravy. Vedle plechové stanice ohořelá kostra bývalého skleníku. Na Marsu hoří? podivila se Halka. Napadlo mě, že vesmírnou stanici přepadli indiáni. Muže skalpovali, ženy znásilnili, děti odvedli. Na Marsu přežije jen ten, kdo věří, že není na Marsu. Pouští zněl zpěv kojotů. Před očima jsem měl pořadové číslo naší mise. Patnáct let provozu na stanici podepsalo. Oprýskaný vzhled jsme využili pro náš příběh. Rozvrzaná rachotina, sluncem rozpálovaná doběla a měsícem mrazená pod nulu, byla dekorací i hotelem. Sprcha minutu denně, záchod splachoval každé třetí použití. Respektovali jsme zásady kosmického výzkumu. Oficiální komunikace v angličtině, soukromé hovory v češtině. Jednoduché pravidlo inspirovalo filmové dialogy. Může umělá inteligence žárlit? Chtějí mít lidé sex s robotem? Rachot naftového agregátu nás provázel každou noc. Ve dne by motor rušil zvukové natáčení. Obytný karavan štábu fungoval jako catering, kostymérna a maskérna. Tohle bude víc fi než sci, napadlo mě během bezesné noci s agregátem. Skafandry jsou ušité z látky, kterou se potahují žehličky prkna. Možná by vydržely na skutečném Marsu, ale v poušti mají herci jedinou šanci, jak natáčení přežít – vstávat v pět ráno, dokud není vedro. Zvukař Ivan mnou třese, protože mu v polospánku stojím na hlavě. Budiček. Takhle budeme vstávat tři týdny?! Vypravěčem musí být robot. Nikdo jiný to nezvládne.

Z Marsu jsme se vrátili v létě 2015, přistáli ve Varech, prošli ve skafandrech po červeném koberci Thermalu. Skutečná cesta na Mars teprve začala. Trvala další tři roky. Nebýt střihačů Evženie Brabcové, Pavla Hrdličky a dramaturga Ivo Trajkova, snadno bychom na ní zabloudili. Bez koproducentů Soundsquare, UPP a Karla Janěčka trčíme na Marsu doteď. Bez karlovarského festivalu bychom se neměli kam vrátit. Děkuju!

Film Mars natočila ve dnech 25. 4. – 16. 5. 2015 posádka č. 154. Asistent kamery, DIT, dron David Čálek, agregátník, osvětlovač, runner, řidič, vedoucí výpravy Ondřej Doule, osvětlovač, řidič Jiří Havelka, kontaktní zvuk, mikrofonista, řidič, zástupce vrchního osvětlovače Ivan Horák, catering, runner, řidič Zdeněk Janáček, osvětlovač Tomáš Jeřábek, catering, masky Halka Třešňáková, basecamp, key grip, pomocný režisér, produkce, steadicam operator, SFX, řidič, vrchní osvětlovač Martin Kořínek, make-up bus, zdravotnice Petra Nesvačilová, asistent režie, catering, masky, skript Tereza Nvotová, kostýmy, osvětlovač, řidič Petr Prokop, klapka, osvětlovač, řidič Benjamin Tuček, grip, ostříž, řidič Nikolas Tušl. ●

Mars

5. 7. | 22.30 Velký sál

6. 7. | 21.30 Kino Čas

7. 7. | 22.30 Kino Drahomíra

Bez růžového kufru na rudou planetu určitě nejedzde

Režisér Benjamin Tuček (vlevo), Marťan číslo šest a kameraman David Čálek

Den s festivalovými partnery

Advertorial připravil Martin Špaček

Stojí za návštěvu

Dům České televize

Na Divadelním náměstí pro návštěvníky filmového festivalu opět vyrostl Dům České televize. Každý den je pro vás připraven bohatý program: besedy s tvůrci i herci, program pro děti, podvečerní koncerty a k dispozici je i kavárna.

Na besedách se vám představí desítky tvůrců a herců nových filmů, dokumentů i seriálů. Můžete se těšit například na Jiřího Stracha nebo Jana Hřebejka, ale i Janu Plodkovou, Terezu Voříškovou či Miroslava Donutila.

Besedy s tvůrci, herci a producenty České televize se konají každý den. Dnes od 12.45 například můžete navštívit besedu s tvůrci a protagonisty dokumentu o vzniku skateboardingu v ČSR *King Skate* a od 13.30 projekci portrétu psychiatra

Radkina Honzáka, po jejímž skončení se s ním i tvůrci můžete setkat. Na Čaj o třetí přijdou zástupci filmu *Domestik*, zařazeného letos do hlavní soutěže, a v 17.00 zástupci nového komediálního seriálu *Zkáza Dejvického divadla*, v němž se představí celé divadlo.

Denně od 19.30 se můžete těšit na koncert. Dnes vám zahraje hudebník Honza Křížek, v následujících dnech potom proslulý Kapitán Demo, kapela minus123minut a konečně v pátek britský písničkář James Harries.

Pestrý program je připraven i pro děti. Ty si mohou každý den zatančit s Alicí Stodůlkovou nebo Honzou Onderem, setkat se a zdarma se vyfotit s pohádkovými postavkami, třeba s Maxipsem Fikem, zúčastnit se výtvarných programů nebo se večer podívat na večerníčky.

Po celý den je v provozu také kavárna se snídaní, nabídkou i obědovým menu. Dům ČT je otevřen vždy od 9 do 22 hodin. Kompletní program naleznete na www.ceskatelevize.cz/vary.

Jak vnímají neslyšící

Zajímá vás, jak neslyšící vnímá svět, jak cítí hudbu, jak se orientuje v prostoru? Přijďte se podívat do stanu projektu *Chodící lidé v ulici* T. G. Masaryka u Smetanových sadů. Rozmluva s lidmi, kteří dělají běžné věci jinak, vás zbaví předsudků, ostychu a nejistoty a otevře vám cestu do života bez zbytečných bariér. Otevřeno denně od 10 do 19 hodin.

Nejlepší filmový plakát

Hlasujte v soutěži o nejlepší filmový plakát filmů hlavní soutěže – k vidění jsou na citylightech na Staré Louce v Karlových Varech. Až do 5. července můžete na www.kviff.com a www.jcdecoux.com hlasovat a vybrat ten nejatraktivnější. Soutěž již tradičně pořádá filmový festival s JCDecaux Group. Vítězný plakát bude vyhlášen v pátek 6. července.

Zažili jste

Připomínka 1968 s ČRo

V Letním kině jsme si s Českým rozhlasem připomenuli 50. výročí události roku 1968. Po koncertu Vladimíra Mišika se v české premiéře promítal snímek *Oratorium pro Prahu* Jana Němce a Herzův *Spalovač mrtvol*. Během festivalu se ještě můžete zastavit u mobilního studia Radiožurnálu R-stream, a nahlédnout tak do živého vysílání, denně od 9 do 18 hodin.

JSME POJIŠŤOVNOU ROKU, DĚKUJEME

Autopojištění

Pojištění občanů

Pojištění průmyslu a podnikatelů

Životní pojištění

Česká podnikatelská pojišťovna

957 444 555
www.cpp.cz

AČPM
ASOCIACE ČESKÝCH POJIŠŤOVNÍKŮ

ČPP
VIENNA INSURANCE GROUP

Augustine

RESTAURANT

ČTVRTEČNÍ GRILOVÁNÍ

Přijďte a zažijte něco mimořádného! Každý čtvrtek Vás na zahradě v Augustine Restaurant čekají speciality z grilu od šéfkuchaře Marka Fichtnera a skvělý hudební program!

All You Can Eat Grill Menu
990 Kč

#augustineprague

KONTAKT:
AUGUSTINE, A LUXURY COLLECTION HOTEL, LETENSKÁ 12/33 PRAHA 110 00
E-MAIL: RESTAURANT.AUGUSTINE@LUXURYCOLLECTION.COM
TEL. +420 266 112 280

Útěk

Nej ženské hrdinky

**Lenka
Tyrpáková**
dramaturg

S naivní učiteli Andulou v podání Hany Břechové znovu prožijeme její sen o velké lásce, a to v jednom z nejzásadnějších snímků československé nové vlny **Lásky jedné plavovlásky**, kterým připomeneme nedávno zesnulého režiséra Miloše Formana.

Lásky jedné plavovlásky

psychologickém dramatu **Útěk** se žena trpící ztrátou paměti pokouší zjistit, kdo vlastně je – nezávislá a nevázaná Alicja, či snad Kinga, manželka a obětavá matka?

Holky sobě

V **Beze stop**, jednom z vrcholů letošního festivalu Sundance, vyniká svým herectvím Thomasin McKenzie v roli patnáctileté dívky Tom, která se spolu s otcem pokouší žít prostým životem stranou civilizace.

Útěk

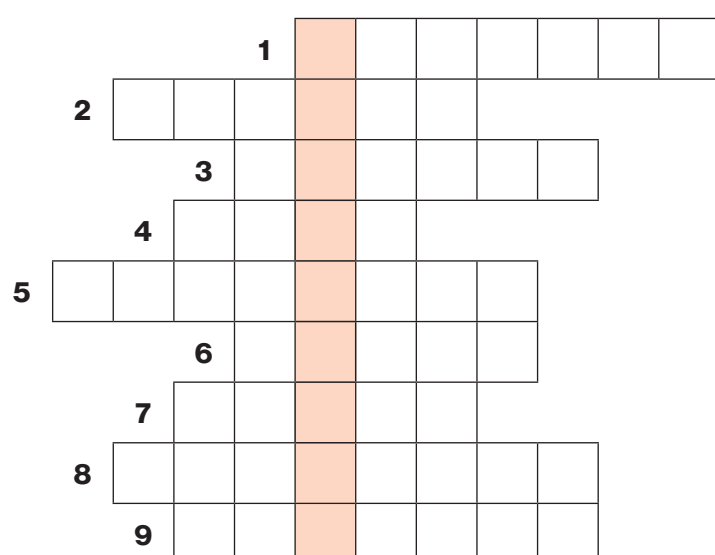

Křišťálová labuť

Beze stop

Kviffofka

1. Jak se jmenuje pivo, které se v Karlových Varech vaří již od roku 1370?
2. Jak zní křestní jméno spisovatele, kterého proslavil marný boj s větrnými mlýny?
3. Jak se jmenuje kultovní film Terryho Gilliama z roku 1985?
4. Ve kterém filmu uváděném na festivalu vystupuje paní Cvrčková?
5. Jak se jmenuje hlavní ženská postava filmu, který na festivalu prezentuje herečka Joana Ribeiro?
6. Jaké zvíře má za hotelem Richmond sochu v životní velikosti?
7. Jak se jmenuje poradenská firma sídlící na adrese V Aleji 2, Karlovy Vary (stačí první slovo názvu)?
8. Ze které vyhlídky nad městem je vidět centrum města s Vřídlem?
9. Který pramen najdete v bílém altánku u budovy Lázní III?

Kviffofka je nová soutěž, kterou jsme pro vás ve Festivalovém deníku připravili. Zúčastnit se jí je velice jednoduché: stačí zodpovědět všechny uvedené otázky, a odkrytí tak tajenku. Celou vyplněnou kviffofku nám přinese ukázat do redakce v prvním patře Thermalu, a to od 11 hodin dopoledne. Pro první tři výherce máme připravené dva lístky na film. Tajenka vám podle režiséra, herce nebo třeba hlavní postavy napoví, na který snímek se můžete těšit.

**KAŽDÝ DEN SETKÁNÍ
S FILMOVÝMI HVĚZDAMI
V MALL.CZ PARKU**

**PŘIJĎTE NA SKVĚLÝ
HAMBURGER A HOTDOG,
S MASEM I BEZ!**

**VYUŽIJTE KÓD
ZE VSTUPENKY DO KINA
JAKO SLEVOU 200 KČ
NA MALL.CZ**

**Karlovy Vary
International Film Festival**

MALL.cz PARK

Smetanovy sady, Karlovy Vary
V parku u kina Čas, 250 m od hotelu Thermal
29. 6.-7. 7. 2018
Denně 10-22 hod.

TĚŠÍME SE NA VÁS!

Co se zrovna děje najdete na
festival.mall.cz

Návraty k pramenům

Remasterovaný astronaut Bowman znovu prolétne mezihvězdnou branou dnes od 10 hodin dopoledne ve Velkém sále

Padesátka s Vesmírnou odyseou

Na festivalu v Cannes jsou pravidelně představovány nově digitálně remasterované snímky ze zlatého fondu světové kinematografie. Tytéž filmy mohou ale sledovat i diváci tady ve Varech. Letos se dočkala filmová legenda, která bývá označována za nejlepší science fiction film všech dob. *2001: Vesmírná odysea* **Stanleyho Kubricka**.

„Kdybych to byl býval věděl, tak bysem sem nechodil...“ Tak nějak by se filmovou řečí daly shrnout vzpomínky těch, kteří stáli u zrodu tohoto futuristického opusu magnum z roku 1968. Kubrick byl znám jako nejpuntičkářtější filmový tvůrce ze všech a práce, na níž si tým tvůrců vyhradil slibova-

ných devět měsíců, se nakonec protáhla na bezmála tři roky. Všichni zúčastnění ovšem jedním dechem vynášejí do nebes Kubrickovu genialitu a označují jej za nejdůležitějšího filmového tvůrce druhé poloviny 20. století.

Možná bylo dobře, že Kubrick žánr sci-fi vlastně neměl

moc v lásce. Umožnilo mu to totiž obejít všechny konvence, jimiž se filmová fantastika do té doby řídila. Podobně jako později Georgi Lucasovi s jeho *Hvězdnými válkami*, Kubrickovi nešlo o nic menšího než o vytvoření novodobého mýtu. Přizval si ke spolupráci jednoho z nejdůležitějších sci-fi spisovatelů té doby, Arthura C. Clarka, a veškeré nápady konzultoval s předními vědci a techniky. Spojení nesmírně realistického přístupu a nejednoznačného, ke konci téměř mystického příběhu bylo právě tou kombinací, která *Vesmírné odyseji* zajistila nesmrtelnost.

Základní dějová linie vypráví příběh evoluce. Začínáme v pravěku, mezi lidoopy, kteří jsou tajemným černým obeliskem zřejmě vyučování, jak používat nástroje. Následuje skok do budoucnosti: kolem Země krouží vesmírná stanice a podobný obelisk je nalezen na Měsíci. Jak se bude příběh člověka vyvíjet dál? Jednou z možností je, že jeho úlohu převezme umělá inteligence – a jejím představitelem je počítač HAL 9000 na palubě kosmické lodi Discovery. Ten se ovšem – místo aby se stal další fází evoluce – začne blížit spíš ustrašenému člověku a rozhodne se lidskou posádku zlikvidovat. Pokus astronauta Bowmana tuto hrozbu odvrátit je jedinou trochu dramatictější pasáží v jinak až zenově vyklidněném snímku.

Bowman nakonec zažije nečekané setkání s mimozemskou inteligencí, nepodobné čemukoliv, co do té doby filmové plátno v tomto žánru nabízelo. Jen kvůli této scéně – dávno

před příchodem počítačových animací a efektů – filmaři vyvinuli nový, deset metrů vysoký druh kamery. Divák – snad – pochopí, že v kosmickém měřítku stojí lidstvo stále teprve na prahu poznání, že je samo jakýmsi vesmírným dítětem, s předlouhou cestou před sebou.

Náročným a bolestným postupem vznikl velmi podivný film. Například první půlhodina se odehrává zcela bez dialogů. Mnoha scénám nebylo rozumět, měly lynchovský nádech ještě předtím, než se David Lynch objevil. Diváci byli zvědaví, Kubrickovo jméno představovalo velký příslib, ale tržby byly v porovnání s astronomickým rozpočtem žalostné. Skoro to vypadalo, že se zrodil vesmírný propadák.

Jenže najednou se kina začala plnit: diváky jiného druhu. Přicházeli mladí a někteří jen proto, aby si mohli po psychedelické scéně průchodu hvězdnou bránou ubalit jointa. Ale přicházeli. A pověst nového filmového kultu rostla před očima.

Snímek ohromuje dodnes – jako komplexní výtvarně-hudební celek, jako výsostně umělecké dílo. A slavný Straussův valčík *Na krásném modrém Dunaji*, po jehož uvedení v roce 1867 byl v tisku poprvé použit nepřilíš lichotivý termín „šlágr“, je dnes vnímán spíše jako hudba z vesmíru, neboť Kubrick z něj udělal ústřední hudební motiv. ●

Ivan Adamovič
publicista
a překladatel sci-fi

Slavnostní styl červeného koberce získej ve Varyádě!

70 Shops, 9:00-21:00
Kapitána Jaroše 375/31, Karlovy Vary

www.varyada.cz

f **OCVaryada**

KVIFF Talks

Pobaltští poetičtí dokumentaristé: kameraman Ivars Seleckis (vlevo) a režisér Mark Soosaar

Beatles v Estonsku

Vrátit se o pár desetiletí zpátky a ochutnat kousek z poetického bohatství litevského, lotyšského a estonského dokumentu – to byla náplň včerejšího KVIFF Talku. Tradiční setkání tvůrců s diváky se totiž tentokrát věnovalo filmům ze sekce *Odrasy času: Pobaltský poetický dokument*.

Zbyněk Vlasák

V první části diváci zhlédli tři filmy starší režisérské generace. Nejprve *Pobřeží* (1963), které zastupoval kameraman Ivars Seleckis. „Natáčeli jsme v rybářské vesnici na západním pobřeží Lotyšska, což byla v té době zároveň západní hranice Sovětského svazu,“ vzpomínal Seleckis. „Přemýšleli jsme, jak to udělat, abychom dostatečně zajímavě zachytili každodenní život místních, aniž by se zrovna něco výrazného dělo.“ Zároveň dokumentaristé samozřejmě nemohli ukázat

hraniční ostnatý drát, který mořem vedl, ani to, že všichni obyvatelé vesnice byli „prověření“ občané.

Druhý promítaný snímek, který kombinuje převážně skrytou kamerou natočené záběry z tallinnských kaváren, poezii a populárně-vědecký text o Marsu, se jmenoval *511 nejlepších fotografií Marsu* (1968). Zazněla v něm mimo jiné hudba Beatles. „Tenkrát jsme se nikoho nemuseli ptát,“ rozesmál karlovarské publikum režisér Andres Sööt.

„Teprve dneska jsem docenil, co je na tom filmu skvělé:

ukazuje věci, které se ani se změnou režimu nemění – a to jsou všechny ty pohledy a gesta, jež patří ke kavárenské kultuře,“ doplnil třetí host KVIFF Talku Mark Soosaar.

Soosaar následně představil i svůj film *Ženy z ostrova Kihnu* (1974): „Komisi z Moskvy, která nám všechna natáčení musela schválit, jsem namluvil, že budu natáčet amatérské folklorní zpěváky zpívající komunistické písně.“ I díky tomuto triku vznikl silný portrét životního stylu na jednom z estonských ostrovů.

Všechny tři bardy pak doplnili zástupci mladší generace pobaltského dokumentu: Audrius Stonys, který se ke starším kolegům nadšeně hlásí, a Laila Pakalniņa, která si prý své spojení s nimi pořádne uvědomila až tady ve Varech.

Snímky všech pěti filmařů budou na festivalu k vidění ještě minimálně jednou. ●

Z jiného fochu

Podle profesora Andrease Albrechta existují paralely mezi fyzikálními konferencemi a filmovým festivalem

Andreas Albrecht

Přední americký fyzik a profesor kosmologie

Ředitel Centra kvantové matematiky a fyziky při Kalifornské univerzitě ve městě Davis studoval na prestižní Cornellově a Pensylvánské univerzitě. Praxi ve výzkumu získal v Texasu nebo v laboratoři Los Alamos v Novém Mexiku, kde během druhé světové války vznikla atomová bomba. V Karlových Varech a na své úplně první návštěvě Česka se profesor **Andreas Albrecht** ocitl díky dokumentu *Obloha* kanadské režisérky Alison McAlpine. Na snímku o chilské poušti Atacama, nad kterou se v noci otevírá dechberoucí hvězdná scenerie, se totiž podílel jako vědecký poradce.

Jakub Švejkský

„Je to můj první filmový festival v životě,“ říká šedesátiletý profesor kosmologie. Člen americké společnosti fyziků a i její britské obdoby dodává: „Navštěvuji hodně fyzikálních konferencí. Je zajímavé sledovat paralely mezi nimi a filmovým festivalem. Vidíte všechna ta vznikající spojení, lidé jsou tu proto, aby získávali kontakty. Fyzici ale přece jen vypadají trochu odlišně.“

Jeden z autorů takzvaného inflačního modelu – tedy teorie

o tom, že se vesmír ve své rané fázi začal exponenciálně rozpínat – se k filmu dostal vlastně náhodou. Kanadská režisérka Alison McAlpine hledala pro svůj snímek o noční obloze nad chilskou pouští odborníka a odkázali ji právě na Albrechta. „Vždycky jsem měl rád příběhy o vědě. Myslím si, že jsou z mnoha důvodů důležité,“ upřesňuje odborník na kosmologii. Zásadní zásluhy na dokumentu však odmítá, jeho role prý nebyla velká.

Inspirace oblohou

Jen na pár místech na světě je v noci tolik hvězd jako na chilské poušti Atacama. Profesor Albrecht ale na místě překvapivě nikdy nebyl, navštívil pouze podobnou lokalitu na Havaji. Jak vysvětluje, je především teoretik, věci propočítává a formuluje vědecké teze. Přesto je u něj patrné nadšení, když o obloze vypráví: „Myslím, že je na ní něco úžasného. Už jen to, jak nás dokáže inspirovat v mnoha dimenzích – ať už v poezii, v umění, nebo ve vědě.“

Jeho plán ve Varech je zhlédnout nové filmy, *2001: Vesmírná odysea* už ho paradoxně neláká. Na festivalu zatím viděl jihokorejský počín *Burning*, inspirovaný povídkou japonského spisovatele Harukiho Murakamiho. V programu by pak rád našel čas na projekce dokumentů *Daleko od snu* o následcích arabského jara v Egyptě nebo o vzestupu současného ruského prezidenta *Svědkové Putinovi*. „Užívám si možnost vidět zajímavé filmy. Často po nich prahnu, ale leckdy nevím, kde a jak je najít.“ Karlovarský festival to vědecké kapacitě snad usnadní. ●

Akce Industry

Také letos na festivalu proběhne diskuse Artisans in Focus

Nezastupitelnost filmových řemeslníků

Magazín Variety loni na festivalu představil nový program: **Artisans in Focus**. Jeho smyslem je vyzdvihnout talentované filmaře, jejichž jména sice zná jen málokdo, bez jejichž práce by ale filmy jen stěží vznikaly, natož byly úspěšné. Střihači, kameramani, mistři zvuku a další filmoví řemeslníci si prostě zaslouží, aby se o jejich práci vědělo víc. Dnes by proto filmoví profesionálové neměli chybět na druhém ročníku tohoto programu, který proběhne od 16.00 na terase hotelu Thermal. „Letos se zaměříme na výjimečné autory obrazů a zvuků. Diskuse s mezinárodně uznávanými tvůrci proběhne opět v režii magazínu Variety a ve spolupráci se společnostmi Barrandov Studio a Czech Anglo Productions. Jejich hlavní náplní bude snaha o odhalení pozadí filmových řemesel, jako je kamera, výroba nebo střih, a také zkoumání toho, jak tyto profese spolupracují s režiséry, producenty či herci,“ popisuje vedoucí Industry sekce Hugo Rosák, pro nějž je tento program srdeční záležitostí. Moderátorem diskuse, která bude věnována také budoucnosti kinematografie a její transformaci s příchodem digitální

revoluce a streamingu, bude **Peter Caranicas** z magazínu Variety. Hlavními hosty budou střihačka **Jana Vičková**, litevský mistr zvuku **Jonas Maksvytis** a původem rakouský kameraman **Matthias Grunsky**, který se proslavil hlavně spoluprací s americkými nezávislými filmaři.

Příznivci dokumentární tvorby jsou pak jistě zvědaví, jaké připravované snímky budou dnes ve 14.00 představeny na tradiční prezentaci **Docs in Progress** v Kině Čas. „V letošním roce jsme region, z něhož filmy vybíráme, rozšířili o Blízký východ. Ve výběru tak máme i iránsko-afghánský film *The Forbidden Strings* o čtveřici mladých afghánských uprchlíků. Moc se mi líbí taky dokumenty *The Winter Garden's Tale*, *Life of Ivanna* a *Froth*,“ vypočítává Daniel Machill, který má Docs in Progress na starosti. O tom, jaký snímek nakonec získá finanční odměnu ve výši 5000 €, rozhodne tříčlenná porota. Letos ji tvoří německá producentka řady oceňovaných filmů **Tanja Georgieva-Waldhauer**, režisérka a nezávislá producentka **Noemi Schory** a **Shane Smith** z torontského festivalu Hot Docs. **fiš**

Karlovy Vary International Film Festival

Partner projektu

innogy

Sponzor projektu

KINO BEZ BARIÉR MFF KV

kino bez bariér

na 53. Mezinárodním filmovém festivalu Karlovy Vary

29. 6. – 7. 7. 2018

- asistenční servis
- bezplatná doprava po Karlových Varech
- volné vstupenky a jejich rezervace
- informační servis

Centrála projektu v akreditačním centru hotelu Thermal.

www.kinobezbarier.cz

AKCE KINA BEZ BARIÉR – „ŽIJEME POHYBEM. TAK, JAKO VY.“

4. 7. / 15.00 / Mlýnská kolonáda / Zažijte sporty vozíčkářů s vozíčkáři.

Film Servis Festival Karlovy Vary, a.s.

Panská 1, 110 00 Praha 1 / E: kbb@kviff.com / T: 221 411 028 / F: 221 411 033

WHITENING MINT
MARVIS
75 ml KNET WT. 1.70 OZ.

Marvis whitening.

WHITE, RED & GREEN

Základna pro hvězdný úsměv - Profimed POP UP obchod, Smetanovy sady (u Lázní V). Denně 10 - 18:30. www.profimed.cz

Příjezd polského herce Tomasze Kota, kterého držitel Oscara za Idu Paweł Pawlikowski obsadil do svého druhého filmu Studená válka – k vidění dnes ve Velkém sále

Scenáristka a herečka Rachel Shenton a režisér Chris Overton. Přijeli představit Oscarem ověřený krátký film Tiché dítě. Rozhovor s nimi čkejte v zítřejším Festivalovém deníku.

Divadelník Petr Forman a jeho dcera Antonie Formanová a plakáty k jejich filmům. Antonie hraje v Dukle 61, Petr coby zasloužilý skejťák vystupuje v dokumentu King Skate.

Na festival dorazila delegace rwandských akrobatů, kteří účinkují v dokumentu režiséra Michala Vargy Cirkus Rwanda. Film vznikl ve spolupráci s českou formací La Putyka.

Instagramiáda: #vevarufantazie

Dnes přijíždějí

#varyvestanu 1. místo @dana.sobotkova

2. místo @roumik.budrian

3. místo @mojmas

Hlavní je to nevzdávat!

V pondělí jsme si s vámi užívali #varyvestanu. Místní stanové městečko je svět sám pro sebe, takže nás nepřekvapilo, že většina fotek dorazila právě odtud. Tři nejkreativnější stanující, které tradičně vybral festivalový fotograf Tomáš Tesař, dostanou po dvou vstupenkách na světovou premiéru filmu Domestik (3. 7., 20.00, Velký sál) – od desíti dopoledne na ně budou čekat u nás v redakci. Dnes jsme se rozhodli vzdát hold bezbřehé fantazii, věčnému idealismu a vytrvalosti. Soutěžíme totiž o vstupenky na film

Muž, který zabil Dona Quijota (4. 7., 14.00, Velký sál), který osobně přijede uvést režisér Terry Gilliam. Okolnosti, za kterých jeho projekt vznikl, jsou nechvalně známé: pracovat na něm začal už v roce 1989, ale skoro deset let trvalo, než na něj získal prostředky. Do hlavních rolí obsadil Johnnyho Deppa a Jeana Rocheforta a v roce 2000 konečně začal natáčet. Jenže přišly komplikace a katastrofy: natáčecí set hned na začátku spláchna blesková povodeň, Rochefort onemocněl, následoval několikaletý soud s pojišťo-

vací společností, odchody herců a členů štábu, trable s památkáři i boje o autorská práva. Prostě smůla na všechny způsoby. Gilliam svůj vskutku donkichotský boj nevzdal a letos film konečně dokončil. Adam Driver v něm hraje mladého režiséra Tobyho, který naivní nadšení pro film vyměnil za cynický svět reklamy. V jedné španělské vesnici potkává pomateného obuvníka Javiera. Stařík věří, že je skutečným Donem Quijotem z Cervantesova příběhu, a z Tobyho se stává jeho Sancho Panza... Začíná tak dobrodruž-

ná a surreálná cesta za hranice lidské fantazie – a právě takové příspěvky chceme vidět na Instagramu! Nenechte se svázat cenzurou ani autocenzurou, vydejte se vstříc boji s větrnými mlýny a nezapomeňte to nahrát do páté hodiny odpoledne. Heslo pro dnešní den: #vevarufantazie!

twitter.com/festdenik
facebook.com/festdenik
instagram.com/festdenik
denicek@kviff.com

Jana Andert

Do Varů dnes přijíždí americký režisér Barry Levinson, jehož tři snímky Paterno, Rain Man a Vrtěti psem se na festivalu dočkají zvláštního uvedení.

Na festival dorazí i režisér Terry Gilliam, jehož Muž, který zabil Dona Quijota se promítá v sekci Horizonty.

V téže sekci je zařazen i Svět je tvůj, jež přijíždí uvést provokativní režisér Romain Gavras, a snímek

Terry Gilliam

Na břehu řeky, který představí režisér Isao Yukisada.

Do festivalové hlavní soutěže dnes přivážejí své snímky režiséři Ivan I. Tverdovskij (Skokan), Ana Katz (Cesta do Florianópolisu) a Peter Brunner (Do noci), kterého doprovází i herec Caleb Landry Jones.

Se svým filmem V Mosulu, zařazeným v soutěži dokumentárních filmů, přijíždí dokumentaristka Jana Andert. Režisér Daniel Zimmermann zase přijíždí představit dokument Walden.

Peter Brunner

Sekci Návraty k pramenům dnes dorazí reprezentovat režisérka Marina Zenovich s dokumentem Robin Williams: Mysl na dlaní.

Režisérka Valeria Bertuccelli zastupuje svůj film Královna strachu, promítaný v sekci Jiný pohled. České filmy natočené v letech 2017–2018 přijíždí reprezentovat režiséři Jan Gebert (Až přijde válka) a Jakub Šmíd (Na krátko).